

LIETUVOS ANTIDOPINGO AGENTŪRA

Antidopingas. Esminiai žinotini dalykai

NEKOPIJUOTI

LIETUVOS ANTIDOPINGO AGENTŪRA

2023 m.

Antidopingo esmė

- ▶ Antidopingo programomis siekiama **saugoti sportininkų sveikatą** ir sudaryti jiems galimybę **meistriškumo siekti nenaudojant** draudžiamųjų medžiagų ir draudžiamųjų metodų.
- ▶ Ugdyti teisingą požiūrį į švarų sportą, edukuoti apie pavojus ir žalas, kylančias dėl dopingo, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimo.

NEKOPIJUOTI

VERTYBĖS

Sportinis
meistriškumas

Sąžiningumas

Pagarba

Etika,
garbinga
kova

Drąsa

Charakteris
ir
išsilavinimas

PASAULINĖ ANTIDOPINGO AGENTŪRA

NEKOPIJU

<https://www.wada-ama.org/en/who-we-are>

CAS

Labs

Pasaulinis antidopingo kodeksas nustato:

I. Sportininkų funkcijas ir pareigas:

- ❑ Būti susipažinus su visa remiantis Kodeksu priimta taikoma antidopingo politika ir taisyklėmis ir jų laikytis.
- ❑ Visada sudaryti galimybes mėginiamis paimti.

****Tinkamai atsižvelgus į sportininko žmogaus teises ir privatumą, teisėtu kovos su dopingo vartojimo tikslu, kartais gali prireikti mėginius paimti vėlai vakare arba anksti ryte. Pavyzdžiui, yra žinoma, kad kai kurie sportininkai tomis valandomis nedidelėmis dozėmis naudoja EPO, kad ryte jis nebūtų aptiktas.*

- ❑ Antidopingo srityje prisiimti atsakomybę už tai, ką jie nuryja ir vartoja (naudoja).

- ❑ Informuoti medicinos personalą apie savo įsipareigojimą nevertoti draudžiamųjų medžiagų ir nenaudoti draudžiamųjų metodų ir užtikrinti, kad bet koku gaunamu medicininu gydymu nebūtų pažeista pagal Kodeksą nustatyta antidopingo politika ir taisyklės.
- ❑ Savo nacionalinei antidopingo organizacijai ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet kokį nepasirašiusiosios šalies sprendimą, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.
- ❑ Bendradarbiauti su antidopingo organizacijomis tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

NEKOPIJUOTI
**** Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti pasirašiusiosios šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas bet kurios įgaliojimus sportininko atžvilgiu turinčios antidopingo organizacijos prašymu.*

- ❑ Atskleisti savo pagalbinio personalo narių tapatybes.

II. GRIEŽTOS ATSAKOMYBĖS TAISYKLĖ!

Griežta atsakomybė reiškia tai, kai siekiant įrodyti antidopingo taisyklių pažeidimus (pagal Kodekso 2.1 ir 2.2 punktus), antidopingo organizacijai nereikia įrodyti sportininko ketinimo, kaltės, aplaidumo ar tyčinio vartojimo (naudojimo).

- ❑ **Sportininko asmeninė pareiga yra užtikrinti**, kad jokia draudžiamoji medžiaga nepatektų į jo organizmą. Sportininkai yra atsakingi už bet kokias draudžiamąsias medžiagas ar jų metabolitus arba liekanas, kurie randami jų mėginiuose. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas (pagal Kodekso 2.1 punktą), nebūtina įrodyti sportininko ketinimą vartoti draudžiamąsias medžiagas, kaltę ar neapdairumą jas vartojus arba sąmoningą jų vartojimą.

KNOW.
YOUR.
RIGHTS.

DOPINGAS – tai vienos ar daugiau Antidopingo taisyklių, apibrėžtų kodekso 2.1 - 2.11 punktuose, pažeidimas.

Antidopingo taisyklių pažeidimai

2.1. **Buvimas mėginyje**

2.2. Vartojimas ar bandymas vartoti (naudojimas)

2.3. Vengimas ar **atsisakymas**

2.4. Su **buvimo vieta** susiję pažeidimai (12 mėn).

2.5. **Kliudymas**

2.6. **Turėjimas**

2.7. **Prekyba ar bandymas prekiauti**

2.8. **Paskyrimas (išrašymas)**

2.9. **Bendrininkavimas**

2.10. **Draudžiami ryšiai**

2.11. **Veiksmai siekiant atgrasinti pranešti arba už tai atkeršyti.**

Draudžiamosios medžiagos ir metodai
sporte, pagal Pasaulinės Antidopingo
Agentūros pateiktą sąrašą (atnaujinamas
kasmet)

Kriterijai, pagal ką įtraukiama į draudžiamų medžiagų ir metodų sąrašą:

Gali pagerinti ar pagerina sportinį pasirodymą;

Kelia grėsmę sportininko sveikatai;

Pažeidžia sportinę dvasią;

Turi maskuojamųjų savybių.

Draudžiama visada:

- Nepatvirtintos medžiagos: ne gydomosios, veterinariniai preparatai ir pan.
- Anaboliniai steroidai
- Peptidiniai hormonai, augimo hormonai ir pan. medžiagos
- Beta 2 agonistai (beta adrenomimetikai) *(yra išimčių su inhaliatoriais)*
- Hormonai ir medžiagų apykaitos modulatoriai
- Diuretikai ir maskuojančiosios medžiagos
- Draudžiamieji metodai - pvz. masyvos infuzijos, transfuzijos

Draudžiama varžybų metu

- Stimulatoriai
- Narkotikai
- Kanabinoidai
- Gliukokortikoidai

Draudžiama tam tikrose sporto šakose:

- Betablokatoriai

NEKOPIJUOTI

NEKOPIJUOTI

Draudžiami metodai

>100 ml/12 val bet kokios infuzijos

Medžiagos ir
metodai
draudžiami
varžybose

S6. STIMULATORIAI

S7. NARKOTIKAI

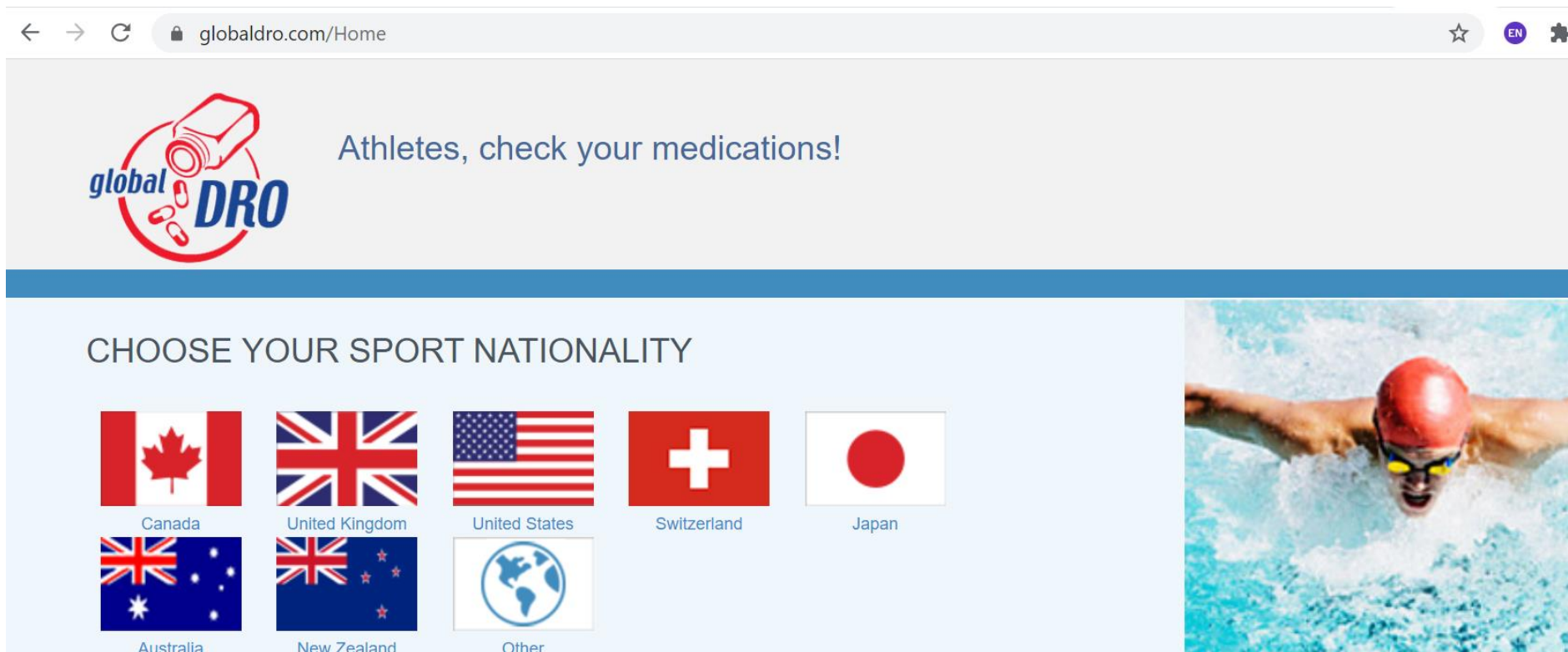
S8. KANABINOIDAI

S9.
GLIUKOKORTIKOSTEROIDAI

NEKOPIJ

Kur pasitikrinti vaistus?

Globaldro.com

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying "globaldro.com/Home". The page features a header with the "global DRO" logo, which includes a red pill bottle and two pills, and the text "Athletes, check your medications!". Below the header is a blue horizontal bar. The main content area is titled "CHOOSE YOUR SPORT NATIONALITY" and contains a grid of nine national flag icons with their respective country names: Canada, United Kingdom, United States, Switzerland, Japan, Australia, New Zealand, and Other. To the right of this grid is a photograph of a swimmer in a red cap and goggles swimming in blue water.

← → ↻ globaldro.com/Home ☆ EN

global DRO Athletes, check your medications!

CHOOSE YOUR SPORT NATIONALITY

 Canada	 United Kingdom	 United States	 Switzerland	 Japan
 Australia	 New Zealand	 Other		

Papildai

LIETUVOS ANTIDOPINGO AGENTURA prašo sportininkų būti atidžiais

Kov 29, 2022

Nustatyta, kad internetu įsigytas ir į Lietuvą atsiųstas prieš treniruotes vartojamas papildas The Curse (JNXSPORTS) buvo užterštas, jo sudėtyje rasta draudžiamoji medžiaga Oktodrinas. Papildo sudėtyje ant etiketės draudžiamoji medžiaga nenurodyta.

Rekomenduojame sportininkams būti itin atidžiais siunčiantis papildus, atidžiai perskaityti sudėtines papildų dalis ir saugoti šią informaciją.

Sportininkai atsako už tai, kas patenka į jų organizmą!

Papildai. Kur tikrintis?

- ▶ Visapusiška ir subalansuota mityba užtikrina sportininko poreikius ir 100 proc sumažina riziką

BET papildai niekada neturi 100 proc.

garantijos!

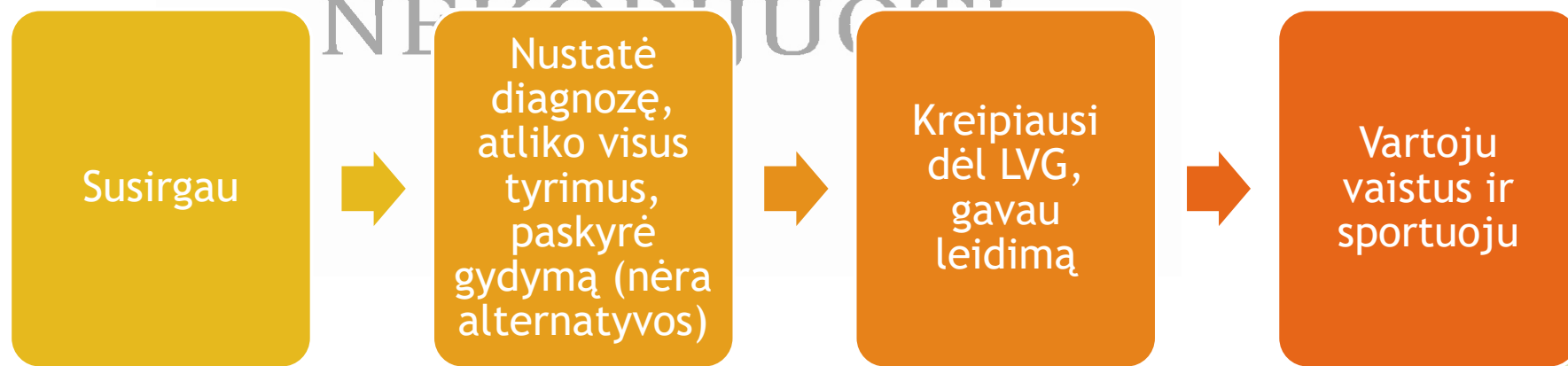

Leidimas vartoti gydymui (LVG)

Jei sportininkui skiriamas vaistas arba metodas, kuris pagal Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) yra įtrauktas į draudžiamąjį sąrašą, LVG gali suteikti šiam sportininkui leidimą naudoti tą medžiagą ar metodą (treniruojantis ir dalyvaujant varžybose) nepažeidžiant antidopingo taisyklių ir netaikant sankcijų.

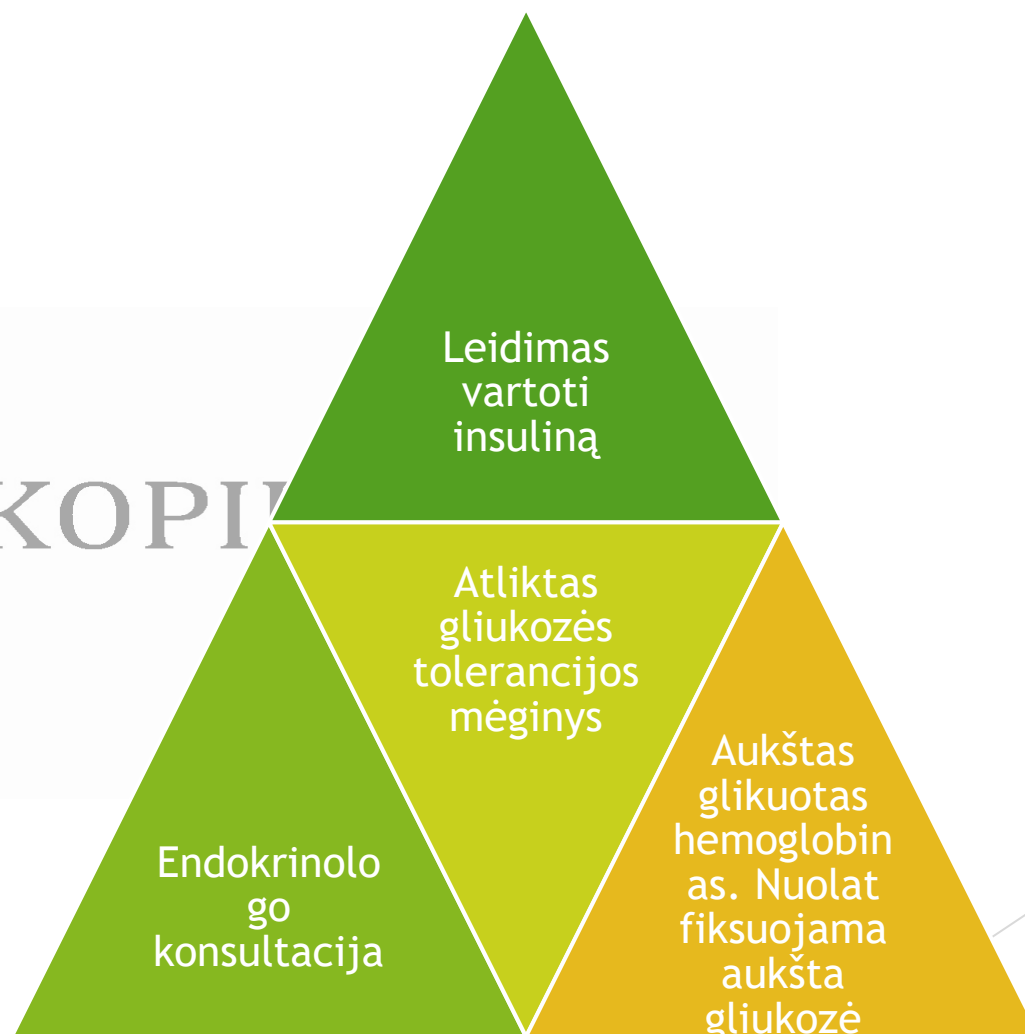
Leidimas vartoti gydymui

- ▶ Gali būti išduodamas sportininkui, jei dėl sveikatos būklės/ligos, turi vartoti draudžiamąsias medžiagas
- ▶ Išduodamas **IKI MEDŽIAGOS VARTOJIMO PRADŽIOS**
- ▶ Išskirtiniais atvejais išduodas retrospektyvus LVG

Privalomos sąlygos LVG gauti 1/4

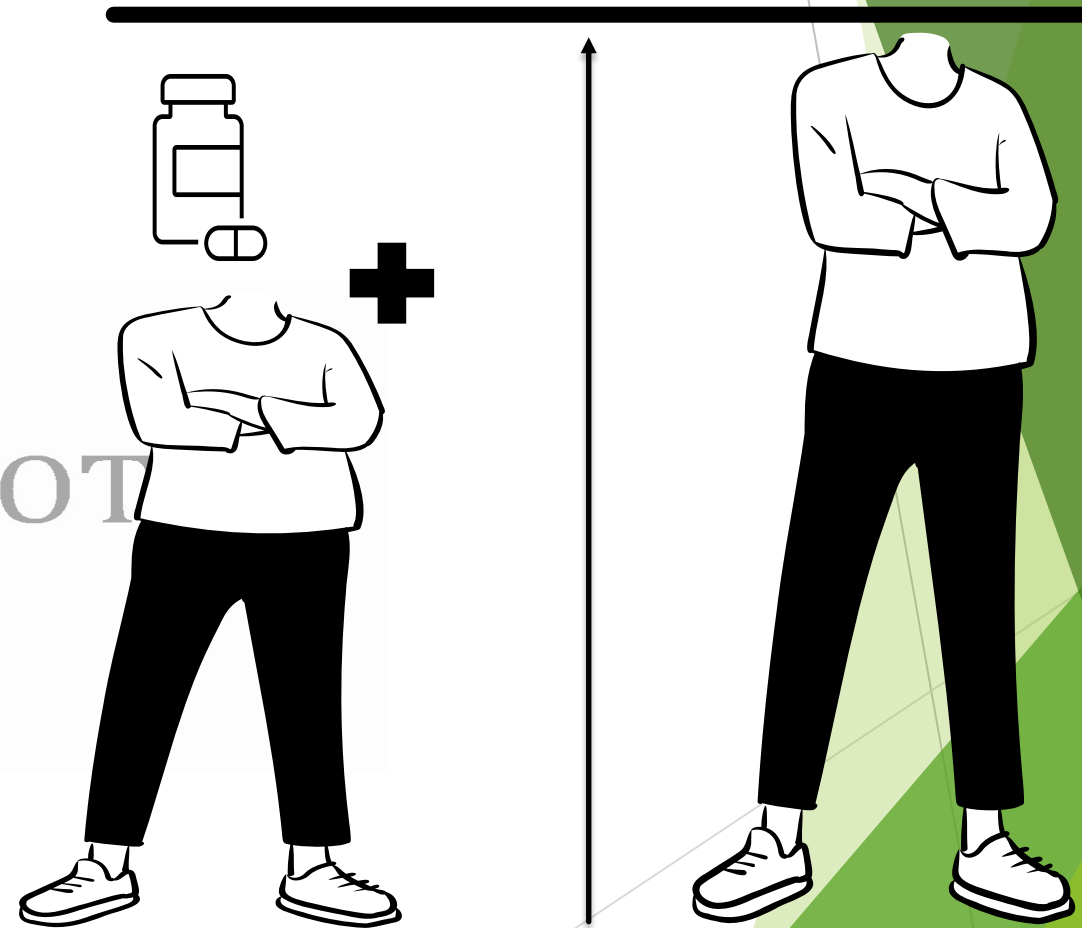
1. **konkreči draudžiamoji medžiaga arba draudžiamasis metodas yra būtini** diagnozuotam **sportininko sveikatos sutrikimui**, kurį patvirtina atitinkami medicininiai įrodymai, gydyti;

Privalomos sąlygos LVG gauti 2/4

2. dėl **gydomojo** draudžiamosios medžiagos vartojimo ar draudžiamojo metodo naudojimo, įvertinus tikimybę, **nebūtų jokio papildomo sportinių rezultatų pagerėjimo**, išskyrus tokį pagerėjimą, kurio būtų galima tikėtis *sportininkui* atgavus normalią sveikatos būklę po nustatytos ligos gydymo;

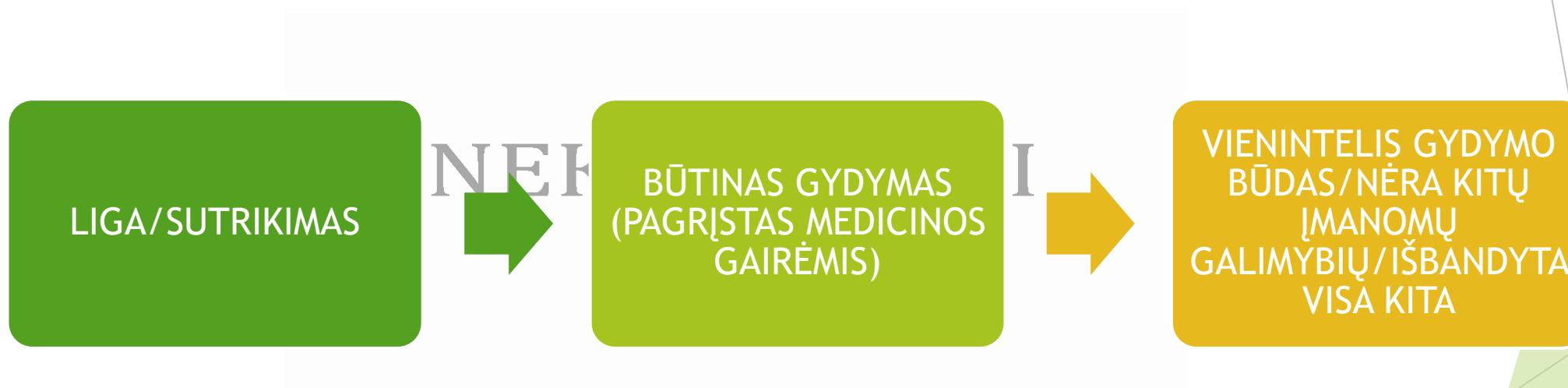
Rezultatai

NEKOPIJUOT

Privalomos sąlygos LVG gauti 3/4

3. *draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas* yra gydymas, indikuotinas gydyti sveikatos sutrikimui, kuriam **nėra kitos pagrįstos** leidžiamos gydymo **alternatyvos**;

Privalomos sąlygos LVG gauti 4/4

4. būtinybė vartoti draudžiamąją medžiagą ar naudoti draudžiamąjį metodą nėra, visiškai ar iš dalies, **ankstesnio medžiagos vartojimo** ar metodo *naudojimo* (neturint LVG), uždraustų *vartojimo* ar *naudojimo* metu, **pasekmė.**

Pvz. Leidimo negautų testosteronas, kurį skyrė gydytojas dėl to, kad sportininkas praeityje vartojo steroidus ir dabar turi hormonų sutrikimą

Dopingo kontrolè

Testavimas

Testavimas ir tyrimai atliekami bet kuriuo kovos su dopingo vartojimo tikslu, siekiant gauti tyrimu pagrįstus įrodymus ar sportininkas padarė Kodekso 2.1 punkto ir 2.2 punkto pažeidimus.

Teisė atlikti testus

- ▶ Pagal Pasaulinio Antidopingo Kodekso 5.2 punktą „Bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje pateikti mėginį sportininko gali pareikalauti bet kuri antidopingo organizacija, turinti teisę atlikti jo testus.“ Testavimai vykdomi varžybų ir ne varžybų metu.
- ▶ Testuojami visi sportinę veiklą vykdančys sportininkai, o taip pat ir sportininkai, kuriems paskirtas diskvalifikacijos laikotarpis.

Mėginių tipai

Šlapimo tyrimas

Kraujo tyrimas

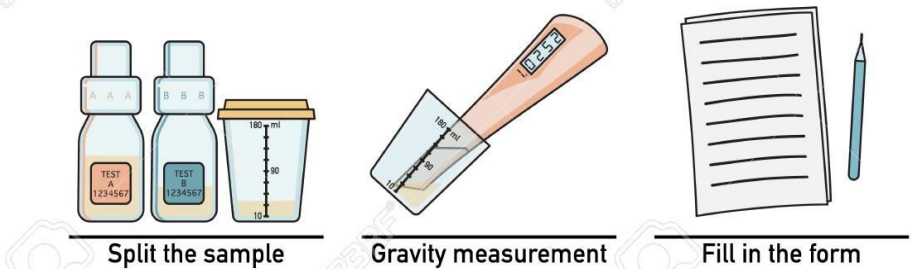
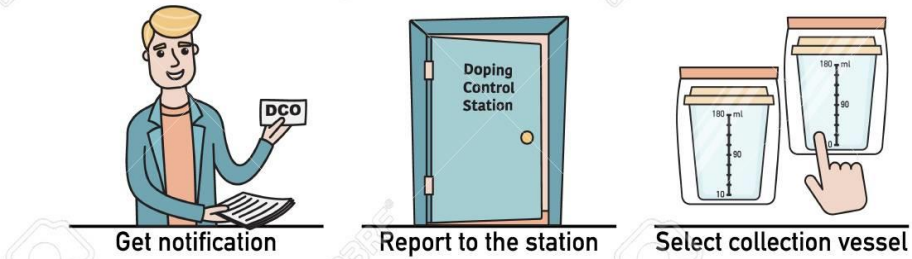

Sauso kraujo lašo metodas

DOPINGO KONTROLĒS PROCEDŪRA

DOPING CONTROL STEPS

NEKOPIJUOTI

- ▶ Viešoji įstaiga LIETUVOS ANTIDOPINGO AGENTŪRA
- ▶ Žemaitės g. 6
- ▶ LT-03117 Vilnius

- ▶ El. paštas info@antidopingas.lt
- ▶ <http://www.antidopingas.lt>